Oslo

Rusken og Oslo sør-satsingen

Oslo sør Vårrusken 2022

Oppsummering av 3 måneder med Vårrusken på Mortensrud

Oppstarten

Vårrusken gjennomføres hver vår, og samler rundt 200 000 Osloborgere til en felles dugnad for å gjøre byen ren. I år ønsket Rusken å styrke tilbudet i Oslo sør med eget Vårrusken-kontor.

Oslo sør-satsingen

Bydel Søndre Nordstrand er arena for Oslo sør-satsingen, som er organisert i delprogrammene nærmiljø, oppvekst og utdanning og sysselsetting. Det satses blant annet på bedre bo- og oppvekstvilkår.

Rusken søkte i desember 2021 midler fra Oslo sør-satsingen for å sette opp et midlertidig kontor i 3 måneder på Mortensrud. Målet var å styrke ryddeaktiviteten i vårperioden, og skape engasjement rundt å holde sitt nærmiljø ryddig.

To medarbeidere ansatt

For å drifte Vårrusken-kontoret ble Leila og Aylin ansatt på fulltid i 3 måneder, fra 1. april - 30. juni. Begge er fra området og har god lokal kunnskap og nettverk på Mortensrud. Det har vært en klar fordel når skoler og barnehager har blitt kontaktet.

Lokasjon

Oslo sør-satsingen har ansatte som kjenner området godt, og var behjelpelige med å finne plass til kontoret. Lokasjonen ble Lofsrudveien 14, ved siden av Plasthallen. Her var det god synlighet fra fotballbanene, og Lofsrudveien som går langs kontoret.

Pop-up kontor

Rusken valgte å bestille et pop-up kontor i form av container fra Hibas. Denne løsningen var velegnet for plassen, og kunne romme våre to ansatte, samt nødvendig ryddeutstyr og kontorpulter. Vi designet folieringen selv, og den har vært godt synlig på avstand. De store vinduene har gitt kontoret et åpent uttrykk, og økt tilgjengeligheten for publikum.

Pop-up kontoret ble bestilt av Hibas, og foliert i Ruskens design. Kontoret har hatt lys og varme.

Ryddeengasjement gjennom besøk til barnehager og skoler

Oppsøkende virksomhet har vært viktig i arbeidet med å engasjere lokalbefolkningen til å bli med på Vårrusken.

Våre medarbeidere Leila og Aylin har kontaktet alle barnehager og skoler i bydel Søndre Nordstrand, og fått avtalt besøk til en stor del av disse.

Målgruppene for Vårrusken er barnehager, skoler, borettslag og frivillige. Det var derfor ønskelig å få påmeldinger til Vårrusken innen disse gruppene.

Vi så at både barnehager og skoler allerede hadde høy påmelding til Vårrusken før kontoret hadde startet opp. Faktisk var nesten alle skoler i bydelen påmeldt Vårrusken, så det var allerede høy oppslutning rundt Vårrusken for bydelens skoleelever.

Utgangspunktet ble da å avtale besøk til disse påmeldte barnehagene og skolene, så barna kunne bli bedre kjent med Rusken og lære mer om riktig søppelhåndtering. Rusken har en rekke ressursser tilgjengelige, som ryddespillet Rusken vs Fusken, Plastbingo og Ruskensangen «Plukk opp». Disse ressursene har blitt gjort mer kjent for barnehager og skoler gjennom besøkene.

Noen barnehager og skoler kom også til kontoret, hvor de fikk bli med på aktiviteter som søppeljakt og Plastbingo.

Antall besøk

9 skoler
24 barnehager

Rydding med Bjørnholt videregående skole

På tur med barnehage

Frivillig rydding og borettslag

Under Vårrusken engasjeres både barn og voksne som ønsker å rydde i sitt nærområde. Sameier/Borettslag og frivillig rydding bidrar til å gjøre nærområdet trivelig for alle.

Under Vårrusken på Mortensrud var det flere større borettslag som det var ønskelig å engasjere.
Oslo sør-medarbeiderne var behjelpelige med å sette opp en oversikt, samt at Ruskens medarbeidere selv bor i området og kjente til flere sameier/borettslag.

Det ble utarbeidet en liste hvor alle sameier/borettslag ble kontaktet. 19 sameier/borettslag meldte seg på Vårrusken, og over 1000 personer fra sameier/borettslag har vært med å rydde i sitt nærområde.

I tillegg er de frivillige rydderne en viktig gruppe. Ryddelagene har vært alt fra speidere og idrettslag, til frivillige ildsjeler som ønsker et ryddigere nabolag.

Vi vet at at når andre ser mennesker som plukker søppel så blir man selv påminnet å ikke forsøple og bruke søppelkassa. Det er rett og slett aktivt holdningsskapende arbeid å plukke søppel.
Det har stor verdi at ryddere er synlige i nabolaget.

Antall påmeldte sameier/borettslag

17 Sameier/Borettslag
1117 personer

Antall påmeldte frivillige

14 frivillige ryddelag
680 personer

Vaffeltorsdag

Rusken-kontoret skulle bli en møteplass for nærmiljøet, hvor man kunne stikke innom både for en prat eller for å hente ryddeutstyr. Det ble bestemt at hver torsdag til samme klokkeslett skulle det stekes vafler, så terskelen for å besøke kontoret ble enda lavere.

Vafler ute på stand og arrangementer er en tradisjon for Rusken, da det er et symbol for dugnad og en fin måte å få kontakt med publikum. Vi har fra tidligere fått laget industrijern med Ruskenhodet på, som både barn og voksne syns er artig.

Ruskensekretariatet har selv invitert besøk til nettopp torsdager, og det har vært fint å kunne samtale over et vaffelhjerte eller fem.

På slutten av Vårrusken-perioden kom også en mobil minigjenbruksstasjon på plass, rett ved siden av kontoret. Den var der på torsdager, og publikum kunne dermed få levert inn avfall, og få seg en vaffel samtidig. Da fikk de også snakket med Leila og Aylin om Vårrusken-kontoret.

Første vaffeltorsdag i april var ansatte fra bydel Søndre Nordstrand og kollegaer fra Bymiljøetaten på besøk.

Rydding av Ljanselva

Vårrusken-kontoret på Mortensrud gav mulighet for å avholde større ryddeaksjoner i nærområdet.

Oslo Elveforum organiserte rydding av Ljanselva sammen med Prinsdal skole. Rusken bidro med ryddeutstyr og bortkjøring av avfallet via entreprenøren NCC.

Rydding av Ljanselva er viktig for å bevare naturmangfoldet og dyrelivet som lever her. Oslo Elveforum har et stort engasjement for elvene i Oslo og jobber for at de skal holdes rene og tilgjengelige for befolkningen. Ljanselva har i tillegg et frivillig engasjement gjennom «Miljøprosjekt i Ljanselva», ledet av Trine Johnsen.

Området rundt Hauketo stasjon og skogholtet her ble valgt ut. Rydderne holdt på i 3-4 timer, mens entreprenøren brukte hele arbeidsdagen.

380 kg avfall
Resultatet ble 380 kg avfall, et høyt tall for denne type ryddeaksjon. En del var villfyllingavfall, hensatt i skogholtet ved Hauketo togstasjon.

Vi takker alle som bidro denne dagen, og spesielt til Oslo Elveforum for organisering.

Entreprenøren NCC, Oslo Elveforum, Prinsdal skole og Rusken gikk sammen om å rydde Ljanselva ved Hauketo

Kommunikasjon og medieomtale

Kommunikasjon og synlighet er viktig i alle prosjekter. I tillegg til fysiske plakater på oppslagstavle, og en rekke innlegg i Facebook-grupper i nærområdet, har vi brukt Ruskens egne kanaler. Vi fikk også medieomtale i Vårt Oslo da varaordfører Abdullah Alsabeehg besøkte kontorret.

Rusken har nærmere 10 000 følgere på Facebook og Instagram, og en egen nettside. Det ble laget landingsside på www.rusken.no/oslosor med informasjon, som vi lenket innlegg i sosiale medier til.

Responsen vi har fått i sosiale medier har vært utelukkende positiv. Vi har fremmet postene i en radius på 4 km rundt kontoret, så det er nærmiljøet selv som har fått dette fremmet i sin feed. På Instagram har vi fremmet til en litt yngre målgruppe enn på Facebook.

Vår første Facebook-post med informasjon om at kontoret skulle åpne nådde nesten 8200, og 1082 engasjerte seg i dette innholdet ved å trykke på innholdet, eller like, dele eller kommentere posten. Det er en høy engasjementsrate.

— Vi har nytte av å være herfra. Vi kan sjargongen. Når gutta forsøker å tøffe seg, og å være litt gangsta, så imponerer det ikke meg. Jeg vet hvordan jeg skal få dem til å ikke kaste fra seg søppel, så kan vi heller synge en rap etterpå. Vi er ikke voksne som roper fy fy, sier Leila Akdeniz.
Vårt Oslo 22. mai

Medieomtale i Vårt Oslo 22. mai

Facebook-kommentarer på første post om kontoret

Leila og Aylins refleksjoner

Våre medarbeidere Leila og Aylin har vært kjernen i Vårrusken-prosjektet på Mortensrud. De ble ansatt i bydelen, men med arbeidsoppgavene lagt til Rusken.

– Hovedoppgaven har vært å bemanne kontoret 08-15:30 mandag til fredag. Vi har vært åpne for å svare på spørsmål fra folk i nærmiljøet, og hatt åpen dør for de som ønsker å bidra til et renere område, forteller Leila.

Videre var det viktig å komme seg ut til barnehager og skoler. Som tidligere nevnt var påmeldingen til Vårrusken høy blant barnehager og skoler i bydel Søndre Nordstrand, så besøkene skulle gi enda bedre kjennskap til Rusken og være en gulrot for de engasjerte barna.

– Vi har besøkt 24 barnehager og 9 skoler. Dette har vært den mest spennende og morsomme arbeidsoppgaven. Vi har lært barna om søppelhåndtering gjennom ulike aktiviteter. Barnehagene har fått beskjed om å spare på søppel i forkant av besøkene fra oss, også har vi brukt Miljøstasjonen til å lære barna riktig søppelhåndtering. Dette syns barna har vært veldig gøy og de har blitt veldig engasjerte, forteller Leila.

Ungdommer vanskeligst å nå

Ruskens egne erfaringer med ungdom er at de kan trenge premier eller annen påskjønnelse for å rydde. På Mortensrud har det vært litt samme erfaringer, men det har vært en fordel at Leila og Aylin selv er fra området.

– Ungdommene har vært den vanskeligste målgruppen å nå når det gjelder rydding. Men jeg har prøvd å få ungdommen til å se på oss som deres venner siden vi også er beboere her i bydel Søndre Nordstrand. Flere har vist mer respekt og lytter etter det vi har å si om søppelhåndtering. Ungdommene kom oftest på vaffeltorsdager, sier Leila.

Barna er veldig opptatt av å rydde

Over halvparten av barnehagene i Oslo er med på Vårrusken, og i 2022 har det utgjort 21 800 barn. På Mortensrud ser man også det sterke engasjementet og kunnskapen de minste har, og det opplevde også Aylin i møte med barna.

– Jeg har lært at barna kan mye mer enn det voksne kan. De er flinkere til å sortere søppel og rydde enn voksne. Voksne har mye å lære av barna, forteller Aylin.

Kommentarer fra kollegaer i bydel Søndre Nordstrand

Dette prosjektet har fått god støtte fra bydel Søndre Nordstrand. Ansatte fra bydelen har rekruttert Leila og Aylin, og vært behjelpelige med sin lokale kunnskap. Her er deres kommentarer etter endt prosjekt.

– Dette var et fint og vellykket prosjekt som har involvert flere aktører i kommunen og i lokalmiljøet. Det har skapt engasjement og god energi i forhold til å ha fokus på avfallshåndtering og tiltak for å håndtere dette. De erfaringene som er gjort, og det samarbeidet som er etablert er et fint utgangspunkt for å jobbe videre i området med denne tematikken,
Vegard Lønborg Jensen, spesialkonsulent i Oslo Sør-teamet

– Dette prosjektet har levert noe lokalbefolkningen på Rudshøgda og Mortensrud har ønsket seg og etterspurt i lang tid. Vi setter stor pris på Ruskens tilstedeværelse og satsning her i nærmiljøet og gleder oss til fortsettelsen,
Ida Meesker Kjerkol, prosjektleder i Oslo Sør-teamet

– Prosjektet har gitt unge voksne i området meget nyttig jobberfaring – vi ser gjerne mer av dette,
Vidar Michael Nordby, seksjonssjef Enhet drift og Internservice

Rusken-gjengen våren 2022.
Leila, Jenny, Silje, Rita og Aylin.
Sistemann Miriam bak kamera.

Oslo

Rusken